

1. LUOKKA

Media ja hyvinvointi

Tällä tunnilla oppilas harjoittelee havainnoimaan omaa mediankäyttöään ja tunnistamaan sen yhteyksiä hyvinvointiin.

Välineet: Tehtävämoniste sivulta 3 jokaiselle oppilaalle.

Aloit: MEDIAJUMPPA

Opettaja lukee alla olevat lauseet ja oppilaat toimivat ohjeiden mukaisesti.

- Jos olet katsonut hauskan elokuvan, taputa käsiäsi.
- Jos olet ottanut älylaitteella kuvan, ojenna kädet eteen.
- Jos olet pelannut älylaitteella jotain peliä, kurota alas lattiaan.
- Jos olet kuvannut älylaitteella videon, mene kyykkyy.
- Jos olet katsonut videoita älylaitteella, kurota ylös kattoon.
- Jos olet lähettänyt ääniviestin, hyppää korkealle.
- Jos osaat soittaa puhelimella, seiso yhdellä jalalla.
- Jos olet soittanut videopuhelun, seiso varpaillasi.
- Jos tiedät, miten voit toimia, kun näet netissä jotain pelottavaa, vilkuta kaverille.
- Jos sinulla on sovittuna kotona säännöt älylaitteen käytölle, anna yläviitonen kaverille.

Työskentely: MINÄ JA MEDIA

Oppilaille jaetaan tehtävämonisteet ja käydään tehtävien yksi ja kaksi tekeminen läpi heidän kanssaan. Tehtävä kolme tehdään myöhemmin.

Kun tehtävät yksi ja kaksi on tehty, keskustellaan, miten medialaitteiden käyttäminen voi vaikuttaa myönteisesti tai kielteisesti hyvinvointiin. Hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että päivän aikana puuhataan monipuolisesti kaikenlaista, ja medialaitteiden käyttö on kohtuullista. Opettajan on hyvä kuunnella herkällä korvalla oppilaiden puheenvuoroja ja vahvistaa erilaisuutta hyväksyvää ilmapiiriä; kaikissa perheissä ei käytetä kaikenlaisia laitteita, ja perheissä on erilaisia sääntöjä. Keskustelua voi ohjailla esimerkiksi seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisia sääntöjä teillä on liittyen kännykän käyttöön? Mihin kännykät laitetaan, kun mennään nukkumaan?
- Miten pelaaminen ja ohjelmien katselu voivat vaikuttaa nukkumiseen?
- Miksi tarvitaan medialaitteisiin liittyviä sääntöjä? Miten niitä valvotaan?
- Onko sinulla ruutuaikaa?

- Mitä hyötyä voi olla aktiivisuusrannekkeesta?
- Mitä peleistä tai videoista voi oppia?

Lopetus: MINUN MEDIALAITTEENI

Luetaan yhdessä monisteesta tehtävän kolme ohjeistus. Opettaja voi rohkaista oppilaita käyttämään luovuutta ja mielikuvitusta. Keksimisen apuna voi käyttää seuraavia kysymyksiä:

- Missä tilanteessa voisit käyttää laitetta?
- Voisiko laite auttaa sinua?
- Käytätkö sitä ulkona vai sisällä?
- Miten kuljetat laitetta?
- Mitä kaikkea laite osaa?

Kun laitteet on piirretty, ne esitellään joko koko luokalle tai vieruskaverille. Jos aihe innosti oppilaita, voidaan teemaa jatkaa esimerkiksi rakentamalla tulevaisuuden media-laite kierrätysmateriaalista kuvataiteen tunnilla. Lopuksi annetaan aplodit koko luokalle hyvästä työskentelystä.

Lähteet [Turvallinen Oulu - Turvataitokasvatus.fi](#) – Luokka-asteet 1–2 (tehtävät muokattu lähteestä).

Kuvat [Papunet Kuvapankki - papunet.net](#) – Ahlström, Honkonen, Vanninen ja Forsgren & Rothberg (Ammattiopisto Spesia), <https://github.com/jehna/tekoalykuvat> 2023 ja [Turvallinen Oulu - Turvataitokasvatus.fi](#) – Luokka-asteet 1–2.

Ym-py-röi käyt-tä-mä-si me-di-a-lait-teet.

1. Mer-kit-se ras-ti ruu-tuun, jos lait-teen käyt-töön liit-tyy ko-to-na yh-des-sä so-vit-tu-ja sään-tö-jä.

te-le-vi-si-o

☐

tab-let-ti

☐

ka-me-ra

☐

ra-di-o

☐

kän-nvk-kä

☐

sa-no-ma-leh-ti

☐

pe-li-kon-so-li

☐

ak-tii-vi-suus-
ran-ne-ke

☐

-
2. Kek-si ja piir-rä uusi me-di-a-lai-te, jo-sta o-li-si si-nul-le hyö-ty-ä ja i-loa.
Ni-me-ä laite.